

МѢСЕЧНО ИЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. IX.

Февруарий 1900.

Брой 2.

Благородството на Труда.

Трудътъ е честенъ и благороденъ. Това го знаятъ отъ опитъ всички, които отъ най-раннитѣ си години сж възпитани всестрапно — физически, умствено и морално. Тъй като Богъ е наредилъ „съ пота на лицето си да ядемъ хлѣба си,“ то и физическиятъ и умствениятъ трудъ е неизбѣженъ за нашето всестранно развитие и усъвършенствование. Мнѣнието, че трудътъ, особено физическиятъ, е унижителенъ, е плодъ на азиатския деспотизъмъ, който караше поробенитѣ народи да слугуватъ на господаритѣ си — да вършатъ всѣка физическа тежка работа, не само въ дома, но и по полето, а господаритѣ да се излежаватъ по мекитѣ и разкошни постелки или подъ пишиитѣ си лѣтни кйошкови. Такова бѣше и прѣобладаващото настрояние въ врѣмето на нашия Спасителъ. Евреитѣ и Римлянитѣ считали всѣки механически занаятъ като нѣщо низко, просто, прѣзрително, и заради това оставали всички такива занаяти на робитѣ. Евреитѣ, обаче, съ по-истинска и благородна мъдростъ сж изисквали всѣко момче да се научи на нѣкой занаятъ. Савль Тарсянинътъ, ако и да бѣше се училъ при позѣтъ на Гамалиила, се научи да прави шатри, и отъ послѣ, като апостолъ на езичницитѣ, той е можалъ да работи съ собственитѣ си рѣцѣ и да се прѣпитава безъ да зависи отъ нѣкого. Въ второто си послание къмъ Солунянитѣ той казва:

„Нито даромъ ядохме хлѣба у нѣкого, но съ трудъ и мжка работѣхме деня и ноця, да не отеготимъ никого отъ васъ; не защото власть нѣмаме, но да ви дадемъ себе си образъ за да ни подражавате“ (2 Сол. 3; 8, 9). Най-славенъ примѣръ за високото достоинство на труда ни показва Самъ Господъ Исусъ. „Въ непросветения умъ всегда е имало“ казва Фараръ въ своето прѣкрасно творение *Живота на И. Христа*, „обичъ къмъ лѣнността; наклонность да се счита тя като бѣлѣгъ на аристократия; желание да се делегира (остава) трудътъ на долнитѣ и слабитѣ и да се заклеимува той съ бѣлѣга на долньокачественостъ и прѣзрѣние. Но Господъ нашъ поиска да покаже, че трудътъ е чисто и благородно нѣщо; той е солта на живота; той е поясътъ на мъжествеността; той избава тѣлото отъ изнѣжена слабостъ, и душата отъ оскверняващи мисли. И заради това и Христосъ се е трудилъ, работилъ е съ собственитѣ си рѣцѣ и е правилъ оралъ и хомоти за опѣзи, които сж се нуждаели отъ тѣхъ. Самата подигравка на Целза*) съ възможността на това, дѣто да бжде дърводѣлецъ Този, който дойде да спасе свѣта, показва колко много е придобилъ свѣтътъ отъ самото това обстоятелство — колко благодатенъ и колко приличенъ е билъ примѣрътъ за таково смирение въ Оногва, чието дѣло бѣше да възроди обществото и

*) Целзъ е билъ езически философъ прѣвъ второто столѣтие и върлъ противникъ на Христианството. **Блж. Ред.**

да направи всичко ново.“ „Трудътъ“ казва Орвилъ Дюи, „е великото постановление на небето за човѣчeskото подобрене. Не оставайте да се развали това велико постановление. Що казвамъ? То е вече развалено и е било развалено прѣзъ вѣкове. Нека прочее, се пакъ съгради. Но, какъ, може да попита нѣкой, се е развалило то? Не работятъ ли човѣцитѣ? Наистина, тѣ работятъ; но изобщо тѣ правятъ това, защото трѣбва да работятъ. Мнозина се подчиняватъ на работата, като на единъ видъ унижителна необходимостъ; и пѣма нищо, що тѣ желаятъ толковъ, колкото избѣгването отъ тази необходимостъ. Тѣ изпълняватъ великия законъ на труда по буквата, но го нарушаватъ по духа; изпълняватъ го съ мишцата, но го нарушаватъ съ ума. О това поле на работа, била тя умствена или рѣчна, трѣбва да се придържа всѣкой бездѣлникъ, като избрано и възделѣно поприще за подобрене. Срамувашъ ли се ти отъ труда? Срамувашъ ли се отъ тъмната си работилница и прапната си нива; отъ коравата си рѣка, носяща бѣлѣзи на служба по-почтенна отъ военната; отъ оцапанитѣ си и изтърканитѣ отъ врѣмето дрехи, на които майка природа е изписала, верѣдъ слѣнце и дѣждъ, верѣдъ огънь и пара своитѣ хералдически почести? Срамъ ли те е отъ тѣзи знаци и титли, и завивдашъ ли на смѣшнитѣ труфила на глупешката лѣнностъ и простота? Това е измѣна къмъ природата, — то е нечестие къмъ Небето, — то е нарушение на великото постановление на Небето. Трудъ, повтарямъ — трудъ, било на ума, на сърдцето, или на рѣката, е единичното истинско мъжество, единичното истинско благодество.“

Физически и Духовни Хармонии.

Магнетическата Сила.

Ние всички знаемъ какъ мѣсечината привлича морето; какъ държи тя като омаени водитѣ на океана; какъ върти приливитѣ насамъ и натамъ.

Ако мѣсечината може да упражнява такава странна и омаятелна сила надъ безпрѣделния океанъ, ако се подбуждатъ вълнитѣ да се издигатъ за да я търсятъ, да се обрщатъ и се стараятъ да я слѣдватъ, чудно ли е това, дѣто се намиратъ нѣкои късчета

металически камъкъ, които да отговарятъ на привлѣкателното влияние на Сѣверната Звѣзда?

Всѣка такава тайствена сила се е наричала „Мазъ“^(*) отъ старитѣ Перси, и познването на тази сила, както се е прѣдала отъ „Маздитѣ“, или мѣдрецитѣ, които, защото сж били запознати съ такава сила, прѣдполагало се, че я имали подъ свое разположение да я употребяватъ за свои цѣли, и заради това ги наричали „Маги“ — силни.

По сжщия начинъ сж били нарѣчени „маги“ или „магни“ опѣзи забѣлѣжителни камъни отъ желѣзна руда; и едно краище въ Мала Азия, което стана прочуто поради тѣхъ, биде нарѣчено „Магнезия.“

Намѣрило се, че тѣзи камъне, ако ги закрѣпятъ на едно въртено, или ги оставятъ да плуватъ на дървенъ късъ, или ги провѣсятъ съ конецъ, показвали знакове на животъ. Тѣ можали да се движатъ. Тѣ като че притѣжавали нѣкаква си интуитивна или съзерцателна сила, която ги заставлявала да се въртятъ, додѣто посочатъ съ единия си край (и всѣкога сжщия край) къмъ Сѣверната Звѣзда.

Това е било „Пжтеводната Звѣзда.“ Пжтници и мореходци, които не сж знаели нищо за астрономията, можели да разпознаватъ едната тази звѣзда, която държала сжщото мѣсто на небето, и която служила да ги води прѣзъ безслѣдни поля и моря. Но като се закривала Пжтеводната Звѣзда, тѣ можали всѣкога да се повѣрватъ на магическия камъкъ да имъ показва пжтя.

Камъкътъ се наричалъ отъ многочисленни скитнически плѣмена „Пжтниятъ камъкъ.“ Саксонската дума „lad-stan — ладъ-станъ — отъ която произхожда английската loadstone има сжщото значение — *ладъ* значи пжтъ.

Позната отъ най-раннитѣ врѣмена и на Монголската и Кавказката раси, тя е служила като непогрѣшимъ водачъ за кервани отъ пжтующи търговци, носящи скжпоцѣнитѣ продукти на Китай и Индия; на примитивнитѣ овчарски семейства скитащи се по полетата на Халдея и Вавилония; на свирѣпитѣ скитнически сѣверни плѣмена, които сж нахлували въ Сирия; на дивитѣ плѣмена въ Арабия и на други Семитически плѣмена на югъ.

^(*)Можешъ ли да извадишъ небеснитѣ знакове (На Старо-Евр. мазаротъ) въ врѣмето нѣтъ? Иовъ 38; 32.

Шейхътъ, който е притѣжавалъ *пжтенъ* камъкъ, цѣнилъ го е като безцѣнно съкровище, и всѣкога го е носилъ съ себе си, вързанъ около врата му и сгънатъ на гърдитѣ му. Той се е считалъ като свещенъ талисманъ, който е показвалъ пжтя деня и ноця; защищавалъ носителя отъ зли духове въ врѣме на сънъ; и когато се събуждалъ, служилъ му като прорицалище за да му извѣстява (по нѣкои мисленъ начинъ) да ли ще бѣде благоприятенъ новиятъ день, или новиятъ пжтъ.

И тъкмо защото се е отдавала такъва стойностъ на тѣзи тайнствени *пжтни* камъни, които можали само да водятъ пжтника отъ едно земно жилище на друго, намекъ се прави на тѣхъ въ книгата Притчи, като образи на другитѣ много по-желателни *пжтни* камъни, които на всѣко врѣме ни показватъ пжтя на правдата, и ни посочватъ вѣчното обиталище:

„Вържи го за всегда на сърцето си;
Обвий го около врата си.
Кога ходишь, ще те води;
Кога спишь, ще те пази;
И когато се събудишь ще се разговаря съ тебе.“

Магнитътъ не само се привлича отъ нѣкое мощно влияние, но е и самъ естественъ магнитъ, който привлича стѣрготини, игли и малки желязни или стоманени късчета. Той може и да съобщава силата си. Като се натърка на една желязна или стоманена пръчка, то и самата пръчка, може, по сжщия начинъ, да прѣдаде дара, що е получила.

Но що е получила тя? Тя не тѣжи ни повече ни по-малко, и е повидимому сжщата както и по-прѣди — сжщата, но пакъ твърдѣ различна. Защото, до като по-прѣди е била безсилна и не можала нищо да прави, сега е получила сила и може да върши чудеса.

Никой не знае точно каква е тази сила; и ако попита нѣкой, отъ гдѣ иде тя, то можемъ само да кажемъ, „отъ съкровищата на тъмнината, отъ скрититѣ богатства на тайнитѣ мѣста.“ Въпрѣки научни теории, нито можемъ да разберемъ що е силата, нито какъ се тя прѣдава. И ако е велика тайната на тази физическа сила, то не е чудно, че казва апостолътъ, „Велика е тайната на благочестието.“

Но ако не можемъ да разберемъ що е силата, всѣко дѣте знае що може тя да върши.

Добъръ стоманенъ магнитъ издига нѣщо двацетъ пжтъ по-тежко отъ себе си. Прѣдставѣте си единъ человекъ, който вързанъ прѣзъ кръста и увисналъ да може да поддържа двацетъ други человекъци, просто като остави всѣкой человекъ да се допре до нѣкой неговъ прѣстъ на ржцѣтѣ или нозѣтѣ! Силата на земята (теготението) влѣче всичко надолу до най-низкото равнище. Всичко по лицето на земята се държи надолу отъ тази сила. Но нека се издигне магнитътъ, и ведната голѣма маса желязни стѣрготини тичатъ при него, като да е „рогъ на спасение.“

Унищожилъ ли се е законътъ на природата, или се е специално прѣмахналъ въ тѣхна полза? Теготението си остава; но тамъ има друга привлѣкателна сила. Тѣ се подигатъ въпрѣки тежината си, и само си слагатъ товара, като почиватъ на магнита. Тѣ не се издигатъ къмъ магнита, както водата се издига къмъ слънцето; чрѣзъ изгубване дѣлбеното тегло, но чрѣзъ намиране сила, що наддѣлява.

Това е „силна борба,“ въ която земята тегли на една страна, а магнитътъ на друга. Толковъ силна е земята, щото може да не допусне на мѣсечината да избѣгне. Ако мѣсечината бѣше петдесетъ пжти по-голѣма, то земята пакъ щѣше да я държи плѣнница. Но тя не може да държи тѣзи желязни стѣрготини; тѣ избѣгватъ изъ робството ѳ и бѣгатъ при магнита. Колко голѣма, прочее, трѣбва да е силата на магнита, ако, когато се издигне той, може да привлѣче малка частичка при себе си, и да наддѣлѣе на свѣта!

Ние знаемъ, че единъ магнитъ прилѣзва до другъ тѣй, както „се прилѣпи Иоанатановата душа при Давидовата;“ привличаието е взаимно, както опова на приятель съ приятель, братъ съ брата. Но тѣй сжщо знаемъ, че единъ магнитъ извършва много повече и отъ това. Той привлича и поддържа желязни късове, които въ само себе си нѣматъ привлекателно качество, нѣматъ сходна сила. И нѣма ли приятель, който е по-близкъ отъ братъ? Още по странното е, че до когато се държатъ о магнита, тѣзи тѣши желязни късове биватъ сами магнити и могатъ да поддържатъ и други късове.

Стариятъ *пжтенъ* камъкъ, въ сравнение съ новия електро-магнитъ, е само това, що е стариятъ Моисеевъ периодъ въ сравнение

съ изпълнението му. При все това, нѣма съмнѣние, че самата сила е една и съща. Магнетическата сила, която може сега да се употребява за да държи единъ тонъ, увисналъ на въздуха, се намира въ магнита, и е съществувала отъ началото на свѣта. Но самиятъ магнитъ е ново откровение.

Магнитизмътъ, прочее, е сила, която може да надвие силата на свѣта, и може и да се прѣдава. Но има още едно нѣщо за тази сила, което е по-чудно. Тя е неизчерпаема.

Сега, ако и да може парата да вдъхне животъ въ парната машина, на всѣко обрацане собствениятъ ѝ животъ се изживява, при всѣко пуфгане собственото и дихане се изпарява и изгубва.

Така е и съ електричеството. Едно наелектрирано тѣло може да прѣдаде своето електричество на друго тѣло, но като прави това, то изгубва тъкмо толкозъ, колкото дава.

Тѣй е и съ земята. Почвата е богата; но когато земледѣлецътъ прибере жътвата си, намира се, че земята е осиромашела. И макаръ да е чловѣкъ якъ, той не може да обиколи стаята безъ да потрѣби една частъ отъ силата си. Всичко, що той върше, съ ржка или глава, той го върши на своя загуба, и трѣбва да дотъкми тази загуба. Не е тѣй съ магнита. Защото, при все че, когато се прѣнебрѣгне и остави настрана неупотрѣбенъ, силата му, както неупотрѣбениятъ талаптъ, може да се оттегли, пакъ единъ стоманенъ магнитъ, който е билъ веднѣжъ магнетизиранъ, не изгубва нищо отъ употребяване.

Той прѣдава, чрѣвъ търкане, дара на своя магнетизмъ на какво да е число стоманени прѣчки, и ги прави постоянни магнитни като себе си, безъ ни най-малко да изгуби своето магнитическо свойство. Магнетизмътъ е като „съкровище на небето, което не се изгубва;“ защото магнитътъ може да черпи и да черпи отъ невидимъ изворъ, и да раздаде богатството си изъ една късия, която никога не овехтѣва, безъ да намалява своя запасъ.

Най-послѣ, магнитътъ има още едно качество, което е „чудно въ очитѣ ни.“ Ако разглобимъ единъ часовникъ, какво струватъ отдѣлнитѣ му части? Ако нѣкоя машина се счупи, силата ѝ прѣстава. Но раздробѣте една магнетическа игла на стотини късчета, нейната сила само се умножава.

Силата на всѣко малко късче, съразмѣрно съ тежината му, е относително по-голъма. Нека се стрие на прахъ, всѣка частица пакъ е магнитъ сочащъ на сѣверъ и югъ съ всичката ѝ сила недосѣгната. Можете да съсипете орждието; не можете да разрушите силата.

„А на васъ, моитѣ приятели, казвамъ: Не бойте се отъ тѣзи, които убиватъ тѣлото, и които слѣдъ това не могатъ повече нищо да направятъ.“

„Бъди вѣренъ до смъртъ, и ще ти дамъ вѣнеца на живота.“

Разбира се небесното влияние на Сѣверната Звѣзда е било всичко погрѣшка. Въ врѣмето на Колумба мислели, че тази звѣзда била въртеното на вселенната и точката на най-високото небе; и за магнетическата игла мислели, че е единчкиятъ истински водачъ, божествено отреденъ всѣкога да сочи на нея.

Но когато Колумбъ се отдалечилъ отъ ближния небосклонъ и се впусналъ въ поширокото море отвѣдъ всички чловѣчески ограничения, той намѣрилъ, че старата идея не служала вече. Той и неговитѣ корабери, като за първъ пѣтъ си пробили пѣтъ прѣвъ западнитѣ вълни, уповавали на тази игла, която бѣше послужила на мнозина смѣли мореходци прѣвъ миналитѣ вѣкове. Но сега, за ужасението на всички въ корабитѣ, изгледвало, като че самото небе ги бѣ напуснало; прѣдполагаемиятъ водачъ не сочалъ вече на Сѣверната Звѣзда. Магическиятъ прѣстъ, показателтъ къмъ небето, за когото се е мислило, че се управлява само отъ небесно влияние, сега намѣрили, че той просто се покорявалъ на земенъ потикъ, и сочалъ само къмъ магнетическия полюсъ на земята.

Не че силата на магнетизма е просто земна привлѣкателностъ или е ограничена само за този свѣтъ; земята е магнитъ, и ние може да видимъ, че има сила, но не можемъ да видимъ силата. Силата може да се изяви, но не може да се види. Всѣка сила е невидима. Ние говоримъ за силата на водата, но знаемъ, че силата не е въ водата, и не можемъ да видимъ силата, що я тика. Ние виждаме електрическата искра, но не силата, що я произвежда. И двѣтѣ тѣзи сили, електричеството и теготението сж тѣй сродни съ магнетизма, щото всѣка е магнетическа; магнетизмътъ, ако и да се сподѣля, разли-

чава отъ всѣка една отъ тѣхъ, пакъ различава отъ всѣка отъ тѣхъ защото, ако и да е теготението обща магнетическа сила отъ взаимно привличане, общо на всѣка частица материя, съразмѣрно съ тежината или теготението ѝ, магнетизмътъ наддѣлява на тази сила, не е съразмѣренъ съ тежина, и далечъ отъ да е общо свойство, се притежава само отъ твърдѣ малко метали. Електричеството прѣдава врѣмененъ магнетизмъ на много вещества; но ако се наелектриса една прѣчка яка стомана и стане магнитъ, то тя задържа своя магнетизмъ и когато се изпраздне електричеството.

Но ако и да сж различни тритѣ тѣзи сили, всѣка една е само една версия на другитѣ двѣ, и всичкитѣ три види се да сж всеобщи. Отъ двата елемента, въ които главно прѣбивава магнетизмътъ, етирътъ и желѣзото, за първия се вѣрва да се намира навсѣкадѣ, и вжтрѣ въ и около всичко; а пакъ желѣзна пара образува покривката на слънцето, и се намира въ свѣтлината на други по-далечни звѣзди.

И силата на магнетизма, както огъня и теготението е сжщеврѣменно изливаща се и възличаща сила; сила, която, ако и постоянно да излиза *из* себе си, сжщеврѣменно постоянно тегли *къмъ* себе си. Малкиятъ магнитъ не се обръща къмъ голѣмия магнитъ съ собствената си сила, но съ собствената си слабостъ. Той се надвива отъ по-голѣмо влияние, което излиза къмъ него и търси да го привлече къмъ себе си.

Но всѣки земенъ магнитъ има противоположна сила на противоположния му край. Единиятъ край се понѣкога нарича Положителниятъ, другиятъ Отрицателниятъ ѝ полюсъ. Единъ редъ магнити може да се прѣдставляватъ отъ вагонитѣ (играла) на единъ дѣтски тренъ, който има на едната страна закачка, а на другата кука. Но до като игралата вагони отказватъ, просто страдателно, криво да се свържатъ, магнититѣ ставатъ дѣятелно противни. Ако се прѣдставятъ кривитѣ краища, тѣ се отблъсватъ.

Има само единъ начинъ, по който малкиятъ магнитъ може да се доближи до голѣмия магнитъ. Ако страната, която се простира отъ голѣмия магнитъ прѣдставлява Положителна сила, то само чрѣзъ подаване Отрицателния си край може да се надѣва малкиятъ магнитъ да се съедени. Напразно

ще прѣдставяме Положителния край; той се обръща настрана.

По-добрѣ става съ желѣзното късче, което не е получило никакъвъ даръ, и нѣма нито Положителенъ нито Отрицателенъ полюсъ. Въ сиромашията си то може да дойде каквото е и ще бжде прието.

„Богъ на горделивитѣ се противи, а на смиренитѣ дава благодать.“

(Прѣводъ отъ Английски)

Бесѣда върху Кръщението.*)

Евангелскитѣ християнски черкви сж много добрѣ илюстривали и илюстриватъ принципа *единство въ разнообразие*. Както е извѣстно, тѣзи черкви сж съгласни въ всичкитѣ основни учения на християнството, но по черковно управление и по много други второстепенни и маловажни въпроси тѣ различаватъ. Това обаче никакъ не имъ пречи да се борятъ съгласно и задружно, както твърдѣ умѣстно забѣлѣжи единъ отъ говорителитѣ на бесѣдата, „противъ безвѣрнето, рационализма и грубия материализмъ, що сж наводнили нашето мило отечество и сж заплѣнили умоветѣ и сърдцата на младото поколение.“

Върху кръщението се е говорило и писало много въ Англия и Америка, и има цѣла литература на Английски по този прѣдметъ; но, както по други богословски прѣдмети, тѣй и специално по кръщението, почти нищо нѣма писано на нашия езикъ;**) заради това се нареди да се държи *бесѣда* върху кръщението на 6-й т. м. въ Баптистката Черква за да могатъ присѣтствующитѣ да разбератъ, че има доказателство отъ Св. Писание и за *кръщението на дѣца*, и че потопяването не е *единичниятъ* начинъ, но е само единъ отъ тритѣ начина на кръщение; другитѣ два начина сж порѣсване и поливане. При това разискването на подобни въпроси, когато се води прилично, спомага

*) Поводъ за тази бесѣда даде Г-нъ Герасименко, пастиръ на Баптистката черква въ нашия градъ. Въ проповѣдта си на 5-й миналий Дек. казанниятъ пастиръ много остро нападна всички други Християни, които не сподѣлятъ неговитѣ убѣждения върху кръщението. Пастирътъ на Методистката Епископална Черква, Г-нъ С. Томовъ който присѣтствуваше, изказа своето съжаление за това и впоследствие се нареди да се държи горната бесѣда.

**) Методистката Епископална Мисия издаде прѣди десетина години една книга върху „Християнското кръщение, която се намира за продажъ у Г-нъ Т. Константинъ Русе,

на търпимостта и на разширението на нашитѣ идеи — защото виждаме, че добри хора, ако и да различаватъ въ много нѣща, Богъ пакъ ги благославя и имъ дава успѣхъ въ работата, що вършатъ за Него.

Бесѣдата се държѣ отъ два до петъ часа слѣдъ пладиѣ. На опрѣдѣленото врѣме черквата се напълни съ слушатели. Най-напрѣдъ говори Г-нъ Герасименко. Слѣдъ като разправи за причината, що прѣдизвика бесѣдата, той изложи доводитѣ си за въ полза на своето убѣждение — *че кръщаеми сж само възрастни върующи, и че единичниятъ начинъ на кръщение е чрѣзъ потопяване.*

Той каза, че най-напрѣдъ Иоаннъ Кръстителъ кръщавалъ въ рѣката Иорданъ и Исусъ билъ кръстенъ отъ него. Песлѣ за подкрѣпление на мнѣнието, че само възрастни върующи трѣбва да се кръщаватъ, той приведе Марка 16; 16, „който повѣрва и се кръсти, спасенъ ще бжде.“ За да и овѣрва челоуѣкъ грѣбва да му се проповѣдва; на дѣца не може да се проповѣдва, и тѣ не могатъ да вѣрватъ, заради това не трѣбвало да се кръщаватъ. Въ деня на Петдесятницата сж били кръстени 3000 души слѣдъ като повѣрвали. Тѣй сжщо повѣрвалъ и Етиопскиятъ скопецъ Дѣян. 8; 38, 39 и билъ кръстенъ отъ Филипа. Въ Лидиния домъ и въ дома на тъмничния стражъ въ Филипи нѣмало малки дѣца, защото въ Дѣян. 16; 32, 33 се казвало, „говориха словото Господне нему и на всичкитѣ, които бѣха въ дома му,“ и пакъ „върадува се съ всичкия си домъ,“ а на дѣца не се проповѣдвало и тѣ не можели да се радватъ. Въ Дѣян. 19; 1—8 Апостолъ Павелъ кръстилъ 12-тѣ ученици въ Ефесъ ако и тѣ въ отговоръ на негова въпросъ „въ какво се кръстихте“ да отговорили „въ Иоанновото кръщение.“ Това показвало, че Апостолъ Павелъ осждадалъ безсъзнателното кръщение, което той ужъ не считалъ за кръщение. Апостолъ Павелъ не си билъ противорѣчилъ.

Относително втория въпросъ—кръщение то чрѣзъ потопяване ли само бива или и чрѣзъ поръсване и поливане, Г-нъ Г. каза че Гръцката дума *винтизо* значела потопяване. Гръцкиятъ прѣдлогъ *исз* съ винителния падежъ означавалъ *вжтрѣ въз*, и понеже се казва че Иоанъ кръщавалъ *въ Иордана*, то отъ това трѣбвало да разбирате, че кръ-

щението ставало чрѣзъ потопяване. Въ Рим. 6; 4 „чрѣзъ кръщението спогребохме се съ Него въ смъртъ“ думата „спогребохме се“ ужъ подразбирала, че кръщението ставало чрѣзъ потопяване. Евангелскитѣ християни, които практикували дѣтско кръщение не били послѣдователни, защото не давали на кръстенитѣ дѣца права на черковна членове — не имъ позволявали да се причащаватъ съ възрастни.

Задачата на втория говорителъ Г-нъ С. Томовъ, пастиръ на Методистката Епископална Черква, бѣше да докаже, първо, *че има доказателства въ Библията за кръщението на дѣца, че кръщението на дѣца е съгласно съ Христовото учение и че то се е практикувало въ Апостолскитѣ ярѣмена*, и второ, *че потопяването не е единичниятъ начинъ на кръщение.* Неговитѣ воводи даваме въ съкращение: —

Той доказа, че Божията черква води началото си отъ направения съ Авраама завѣтъ. Християнската черква е една и сжща съ Старо-Еврейската; направениятъ съ Авраама завѣтъ се допълни и усъвършенствува отъ и въ Христа. Доказателства: Рим. 11; 16—18. особено 18-я стихъ. Гал. 3; 15—21. Ефес. 2; 11—22. Евр. 3; 1—6. Обрядътъ за приемане дѣца въ Вѣтхо-Завѣтната черква е билъ обрѣзанието; този обрядъ въ Християнската черква се замѣстюва отъ кръщението, което по-добрѣ отговаря на назначението на християнската религия като всеобща, и се извършва и на мъжки и женски дѣца. Доказателства отъ Новия Завѣтъ, освѣнъ горѣ цитиранитѣ пасажки, и Кол. 2; 11. Отъ Христовитѣ думи въ Мат. 19; 13—16, Марка 10; 13—17. Лука 18; 15—18 и Мат. 18; 3. „Оставѣте дѣцата да дохождатъ при Мене и не ги възпирайте, защото на такива е царството небесно“ и пакъ „истина ви казвамъ, ако се необърнете и бждете като дѣцата, нѣма да влѣзете въ царството небесно“ не може да се извади друго заключение освѣнъ, че дѣцата трѣбва да се посвещаватъ на Христа чрѣзъ кръщение, и то по слѣднитѣ съображения: „царството небесно“ значи тукъ *видимата черква Христова*, както тълкуватъ най-добритѣ тълкователи. Ако дѣцата, които Лука нарича дѣчица, принадлежатъ на видимата черква Христова, а обряда за приемане дѣца въ тази черква е кръщение, то дѣцата трѣбва да се кръщаватъ. Що се касае до Марка

16; 16, „който повърва и се кръсти“ и пр. този стихъ не се намира въ най-стария Гръцки ръкописъ, Синайския, на който се основава Тишендорфовото издание на Гръцкия Новий Заветъ, и за това не може да служи за доказателство. Поръчанието на Господа Исуса въ Мат; 28 19, 20, „Идѣте прочее научѣте всичкитѣ народи, и кръщавайте ги въ името на Отца и Сина и Светаго Духа,“ Апостолитѣ естествено го биха разбрали, въ смисълъ че имъ дава властъ да кръщаватъ дѣца, освѣнъ ако е имало задръжане да се кръщаватъ дѣца. Думата *научѣте* на Гръцки е *μαθητεύσατε* и значи буквално „направѣте ученици“ или прозелитизирайте. Прозелитизирането прѣдвиждало у Евреитѣ въ онова врѣме и приемане дѣца на езичници родители, които прѣминували въ юдейството, и заради това и апостолитѣ биха приемали дѣца въ черквата чрѣзъ кръщение съгласно горното поръчание. Други доказателства. Дѣян. 2; 28 и 1 Кор. 7; 14. Повѣствованието за кръщението на Лиднина домъ, дома на тъмничния стражъ (Дѣян. гл. 16) и Стефанинова домъ (1 Кор. 1; 16) естествено подразбира, че е имало и малки дѣца, които сж били кръстени. Здравиятъ разумъ не приема идеята на домъ безъ малки дѣца; това е изключение, което сочи на правилото. Но е истина, че малки дѣца не могатъ да се радватъ. Кolkото за стиха (Дѣян. 16; 32) „говориха словото Господне нему и на всичкитѣ, който бѣха въ дома му,“ ние не отричаме, че може да е имало възрастни въ дома на тъмничния стражъ, но силно поддържаме, че е имало и малки дѣца, Пасажътъ въ Дѣян. 19; 1—8 никакъ не доказва че Ап. Павелъ осъдилъ безсъзнателно кръщение. Такова кръщение въ случая не е имало, защото 12-тѣ ученици били кръстени въ Иоановото кръщение, което не било Християнско кръщение, и като ги кръстилъ, Ап. Павелъ постъпилъ твърдѣ разумно, защото първото имъ кръщение било съзнателно, но е било *Иоаново*, а не *Християнско*. Християнското кръщение се установи отъ Господа Исуса въ Мат. 28; 29, 30, и почнало да се практикува отъ деня на Петдесатницата.

Ако кръщението на дѣца не се е практикувало въ Апостолскитѣ врѣмена, то трѣбва да се е въвело отпослѣ като нововедение;

но черковната история *положително**) нигдѣ не спомѣнува за такъво пѣщо. Отговарятъ нѣкои, че кръщението на дѣца било ужъ най-напрѣдъ въведено въ врѣмето на Тертулиана, презвитеръ Картагенски, въ началото на третото столѣтне слѣдъ Христа. Че това не е истина, показватъ самитѣ думи Тертулианови. Ето що казва той. „Но опѣзи, чиято длъжностъ е да извършватъ кръщението, трѣбва да знаятъ, че не трѣбва да

Д. Станчевъ,

Бълг. делегатъ въ Хагск. Конференция.

се дава то прибързано, . . . заради това споредъ състоянието и разположенieto на всѣкого, и сжщо и споредъ възрастта имъ, отлагането на кръщението е по-полезно, особено въ случая на малки дѣца. Защото, каква нужда има приемницитѣ (кръстницитѣ) да се излагатъ на опасностъ? защото тѣ може или да си неизпълнятъ обѣщанието, или пакъ може да останатъ излъгани отъ това, дѣто дѣтето може да бѣде съ нечестиво разположение.“**) Отъ това се вижда, че Тертулианъ излага своечестномнѣние. Въ неговото врѣме кръщението на дѣца не само е било общеприето въ черквата, но е билъ въведенъ и обичаятъ

*) Трѣбваше да споменемъ, че Г-нъ Герасименко каза въ своята рѣчь, че кръщението на дѣца било въведено въ врѣмето на Тертулиана, начало на III вѣкъ.

**) Hibbard on Baptism, p. 190.

на приемници (кръстници); слѣдователно *кръщението на дѣца не е било взведено въ врѣмето на Тертулиана*, но съществувало отъ врѣмето на Апостолитѣ. Че Баптистки християнски общества не могатъ да се прослѣдатъ назадъ до апостолскитѣ врѣмена признаватъ и нѣкои отъ Баптисткитѣ писатели. Ето що пише единъ писателъ Баптистъ въ главното тримѣсечно списание на Баптиститѣ въ Америка — *The Christian Review*, Jan 1855, p. 23. — „Ние не знаемъ за прѣдположение по-арогантно и по-лишено отъ собствено историческа подкрѣпа отъ онова, което претензва че може да прослѣди отличителното и непрѣкъснато съществуване на съществено Баптистка черква отъ врѣмето на апостолитѣ до наше врѣме.“*

Относително втория въпросъ: *кръщението чрѣзъ потопяване ли трѣбва да се извършва или и чрѣзъ поръване или поливане*, Г-нъ С. Томовъ каза, че много зависи отъ значението на думата *вантизо* въ Новия Завѣтъ, не отъ отъ етимологическото значение на тази дума. Въ Новия Завѣтъ думата *вантизо* не е специфическа, но обща дума — тя не означава *начина*, но просто акта на кръщението което може да се извърши по разни начини. Ако *вантизо* означаваше потопявамъ, то тя щѣше да се прѣведе въ Латинската Библия, съ думата *immergo* потопявамъ, но понеже не се е тѣй разбирала, остана е непрѣведена; просто се е усвоила Гръцката дума съ Латинско окончание — *baptizare*. Гръцката частица *исъ* съ винителния падежъ не значи въ Новия Завѣтъ *вжтрѣ въ*, но значи *на* или *при*, тѣй че изречението *исъ тоузъ Иорданинъ*, може да се прѣдаде *на Иордана*, а не *вжтрѣ въ Иордана*. Че това е тѣй се доказва най-убѣдително отъ кръщението на скопеца (Дѣян. 8; 38, 39). „Слѣзоха и двамата на водата“ гласи Българскиятъ прѣводъ. На Гръцки е *исъ то идоръ* (*исъ* съ винителния падежъ), и „излѣзоха *изъ* водата“ — на Гръцки *екъ ту идатосъ*. Тукъ прѣдлогътъ *екъ* съ родителния падежъ може да се прѣведе и съ Българския прѣдлогъ *отъ*. Че не билъ скопецътъ кръстенъ чрѣзъ потопяване се доказва и отъ факта, че мѣстото е било пусто, „пѣтя който слѣзува отъ Ерусалимъ; той е *пустъ*.“ Въ пусти мѣста нѣма доволно вода за потопяване. Що се касае до възраженнето, че Евангелскитѣ черкви, които прак-

тикуватъ дѣтско кръщение не давали никакви права на кръстенитѣ дѣца, може да се каже, че то почива на криво разбаране правата на кръстенитѣ дѣца. Може да има въ нѣкои случаи добри причини, дѣто кръстени дѣца да не упражняватъ правата си; това обаче не показва, че тѣ сж лишени отъ тѣхъ. Малолѣтниятъ наслѣдникъ не упражнява правата си; въ той не е лишенъ отъ тѣхъ. Въ Рим. 6; 3, 4 нѣма никакъвъ намекъ за начина на кръщението, както ясно се вижда отъ внимателното прочитанне на тѣзи стихове. Ако прѣведемъ думата *кръщение съ посвещение*, то значението на тѣзи стихове, ще се разбере още по-добрѣ. „или не знаете, че ние, които сме се *посветили* (кръстили) на Христа, посветихме се (кръстихме се) въ (общение съ) смъртъта му? И тѣй чрѣзъ (по-срѣдствомъ това) посвещение (кръщение) спогребохме се съ Него въ (общение съ) смъртъта му.“ Най-послѣ нека се помни, че кръщението не символизира оправданието чрѣзъ вѣра, но новорождението отъ Духа и заради това възраженнето, че дѣцата неможали да вѣрватъ и слѣдователно не трѣбвало да се кръщаватъ, пада отъ само себе си. Дѣцата сж подъ благодатно състояние и иматъ нѣщо равностойно съ новорождението на възрастни лица; това се ясно види отъ думитѣ Иисусови „Истина ви казвамъ ако се не обърнете и бждете като дѣцата, нѣма да влѣзете въ царство небесно.“ Бесѣдата трая малко повече отъ три часа. Всички присѣтующи слушаха съ голѣмо внимание.

Вѣчно Свѣтло. — Вие знаете, какъ понѣкога като, пѣтувате съ бързъ тренъ прѣзъ хубави мѣста и въ нѣкой хубавъ лѣтенъ день, и се радвате на свѣтлото небе, високитѣ хълмове, лѣщящитѣ се потоци, тренътъ внезапно ви вкарва въ нѣкой тъменъ тунелъ, и тогавъ за първъ пѣтъ заблѣзвате, че има свѣтлива лампа, що гори надъ главата ви. Тя е била сѣ тамъ, но вие не сте мислили за нея, догдѣто пѣтувахте прѣзъ слѣдесиянието. Тѣй и Божията любовъ е всѣкога съ насъ, но по нѣкога, когато е всичко свѣтло около насъ, и отива добрѣ, ние биваме непризнателни и Го забравяме; отпослѣ когато настанатъ мъжнотии и всичко изгледва мрачно, приятно ни е да си спомнимъ, че Той е близу при насъ.

Вилхелмина

СЕГАШНАТА ХОЛАНДСКА КРАЛИЦА.

Въ Хага, холандската столица, засъдава Конференцията за Мира.

Напърдничавостъ и Назадничавостъ.

Не е истина, че на слабостъ въ характера или намърението трѣбва често да се отдава умствената мъгливостъ. Тюрго, просвѣтениятъ Французки държавенъ мъжъ, чиито прогресивни мѣрки, да би били турени въ дѣйствице, могли би да избавятъ Франция отъ ужасната ѳ Революция, билъ на това мнѣние, когато писалъ, „Не заблуждението, но лѣнността, упоритостта, и духътъ на рутината, сж истинскитѣ пречки на истината.“ Има една смѣшна приказка за единъ человекъ, който, като се прѣспиралъ върху положението на извѣстенъ „претендентъ“ на чинъ и щастие, и който се оказалъ личность отъ скромно рождение и положение, извикалъ: „Че и да е касапинъ, това причина ли е да не добие той правата си?“ Класова враждебностъ направила оногова человекъ за една минута да забрави, че ако онова лице било касапинъ, тогазъ неговото притезание нѣмало никакви „права!“ Не често, разбира се, излиза на явѣ тѣй грубо съществуването на прѣдразсѣдка. Но постоянно забѣлѣзваме хора, които, ако и симпатични до извѣстна степенъ къмъ едно дѣло, пакъ не показватъ сила въ убѣжденията си и въ старанията си. Тѣ се извиняватъ по нѣкога съ „съмнѣния“ или „доводи,“ които сж много слаби за да ги приеме человекъ сериозно — много избѣгливи за да може да ги схване человекъ. Малко по-дълбоко пробуване достига до причината на тѣхното недоумѣние. Има лична „перспектива,“ която може да се помрачи — нѣкакъвъ „интересъ,“ който може да се изложи на опасностъ — нѣкои акции има въ нѣкое дружество, които може да спаднатъ. Не можемъ, уви, да очакваме всички человекъци да бждатъ доволно хероични за да рискуватъ такива нѣща; но о, да бѣха само откровени — да ни кажеха безъ забикалки, че сж ни оставили за „една шепя сребро — или просто да украсятъ дрехата си съ хубава кордела!“ Но тѣй като тѣзи извѣртания показватъ негли, че и тѣ съзнаватъ срама на своето дѣйствително положение, то такава истинностъ изисквала би почти по-голямъ хероизмъ отколкото себепрѣдаването, което тѣ намиратъ твърдѣ трудно! Най-доброто нѣщо, що може да се очаква отъ такива, е мълчание — и може би нѣкакво изражение за съчувствие дадено

като на Никодима отъ тайно, на тѣзи, съ които сж съгласни умоветѣ имъ, ако и пѣтицата имъ да клонятъ другадѣ.

Всѣки день и цѣлия день.

Проповѣдвалъ бѣхъ на улицата единъ вечеръ на голѣмо и внимателно събрание, състояще повечето отъ работници. Прѣдмѣтътъ ми бѣше Исусъ като Спасителъ всѣки день и цѣль день, на онѣзи, които уповаватъ на Него, отъ силата на дявола, като изкусителъ къмъ ветхитѣ имъ грѣхове. Азъ бѣхъ забѣлѣжилъ единъ человекъ, който слушаше всѣка дума съ такъво свѣтло лице и съ онова внимание, което много помага на проповѣдника, било на амвона или на улицата. Слѣдъ събранието, като вървѣхъ самъ, чухъ задъ себе си бърза стѣпка, и нѣкой си да ме вика. Като се обърнахъ, намѣрихъ същия онзи человекъ, който, като се извини, за дѣто ми говори, каза, „Господине, позволете ми да Ви стисна ржката. Всѣка дума що казахте, е истина; Исусъ спасява всѣкога и всѣки день. Азъ зная това. Той ме е спасилъ, и ме спасява всѣки день.“ Ние направихме дълга разходка, и неговата повѣсть бѣше тѣй забѣлѣжителна, щото заслужва да се запише. Коеето той каза бѣше, въ кратецъ, както слѣдва: „Азъ бѣхъ единъ отъ най-големитѣ пияници въ града. Не можахъ да живѣя безъ да се опия всѣки день. Азъ добихъ лошо име, защото, ако и да бѣхъ едно врѣме добъръ работникъ, никой не бѣше ми давалъ редовна работа нѣколко години. Азъ почнахъ да гладувамъ. Какъ сж живѣли жена ми и дѣцата не се грижахъ, и не знаяхъ. Животътъ ми бѣше такава мизерия, щото се рѣшихъ да туря край на него, и излѣзохъ една вечеръ на полето, прѣди двѣ години, на едно осамотено мѣсто, гдѣто знаяхъ, че можахъ лесно да слѣза на желѣзно-пѣтната линия и да се хвърля прѣдъ бързия тренъ, който щѣше скоро да мине. До като чакахъ, единъ работникъ минавайки ми каза, „Добъръ вечеръ,“ твърдѣ учтиво и се спре до мене. Тогазъ ме покани да ида на чай при него и жена му. Не искахъ да ида, но отидохъ, и той и жена му бѣха твърдѣ добри къмъ мене. Тѣ не ми зададоха въпроси, и не ми дадоха съвѣти, но четюха Библията прѣди да си отида.“

Азъ си отидохъ, и намислихъ на другия вечеръ на друго мѣсто да ида за да се хвърля прѣдъ трена и се погубя. Но вмѣсто това намѣрихъ се пакъ въ дома имъ и пакъ нѣколко пѣти слѣдъ това, но сѣ бѣхъ още пияница, докато единъ день, като бѣхъ самъ, нѣкакъ си разбрахъ всичко това, и видѣхъ, че Исусъ е Спасителъ. Отъ оная минута напуснахъ пиянството. Станахъ новъ чловѣкъ. Исусъ ме е спасявалъ всѣки день, и е спасилъ жена ми — но тя никога не е била пияница — и азъ никога не съмъ оставалъ безъ работа сега, и Господъ ми е помогналъ да приведа други при Него, които сж били и тѣ спасени. Зная, че онзи чловѣкъ и жена му сж бѣха молили за мене отъ първия вечеръ, що прѣкарахъ съ тѣхъ; зная, че съмъ спасенъ въ отговоръ на тѣхнитѣ молитви, и съмъ узналъ че Богъ отговаря на моитѣ молитви по такъвъ чудесенъ начинъ, щото по-скоро бихъ могълъ да не вѣрвамъ въ своето сществование, отколкото да не вѣрвамъ въ Неговото прощение и любовъ.“

М.

Той си изпълни думата. — Въ своята книга „Спомени за Мексиканската, Индийската и Гражданската Война въ Америка,“ Генералъ Дабни Мори разказва какъ, една нощъ, като забикалялъ постоветѣ на Уестъ Пойнтската Военна Академия (Америка), намѣрилъ едно деликатно момче заспало на поста си. Като го събудилъ, офицеринтъ казалъ, „Ако азъ доложя това нарушение на дисциплината, ти ще бждешъ изпратенъ позорно у дома си, и семейството ти много ще се наскърби. Никога не можешъ изми петното, което ще се лепне на твоето име. Ще ти простя простѣпъка, само да ми се обѣщаешъ, никога вече да не прѣстъпишъ.“ Много години слѣдъ това, Генералъ Мори, тогазъ старецъ, билъ поканенъ на обѣдъ отъ водителя на една голѣма политическа партия, който го привѣтствувалъ съ думитѣ. „Обѣщанието си изпълнихъ, Господинъ Генерале. Никога не съмъ заспивалъ на поста си отъ оная вечеръ насамъ. Всичко що съмъ, мисля че го дължа на вашата въздържностъ.“

По-добръ е да се радвашъ въ благополучието, а не да скърбишъ въ злополучието на ближния си.

За Младитѣ.

Малкиятъ Сенахеримъ: Арменска Повѣсть.

Чували ли сте нѣкога малко момче да има такъво име? Вие сте имали за другари Георгиевци, Петковци, Стойковци, но не вѣрвамъ да сте играли нѣкои отъ васъ на топъ или гоненица съ Сенахерима! Нито мисля да сте слушали нѣкога за другъ Сенахеримъ освѣнъ за великия Асирійски царь, който водилъ война противъ Езекия, и чиято войска била изтрѣбена по единъ чудесенъ начинъ.

Ще ви разкажа повѣстѣта за другъ Сенахеримъ, не царь, който е живѣлъ отдавна, но едно малко Арменче, родено прѣди нѣколко години при голѣмата рѣка Ефратъ, за която често ни говори Библията. Неговиятъ домъ билъ въ едно малко село, при подножието на една отъ високитѣ планини отъ веригата на „Анти-Тавра;“ той е билъ твърдъ честитъ, миренъ домъ. Баща му ималъ добъръ чифликъ, билъ искусенъ, трудолюбивъ и успѣшенъ, и което било още по-добро, той билъ твърдъ добросърдеченъ, готовъ да помага на всѣкого и никога не изпращалъ отъ дома си сиромашъ чловѣкъ съ празни рѣцѣ. Освѣнъ този добъръ баща, Сенахеримъ ималъ любяща майка, и мило сестриче, три години по-възрастна отъ него.

Но на честития му домашенъ животъ се турилъ край, когато билъ само на петъ години. Въ онова врѣме ставали страшнитѣ клания на Арменцитѣ отъ Турцитѣ и Кюрдитѣ на всякадѣ изъ Армения. Бащата и майката на Сенахерима много се страхували, но той билъ много малкъ за да разбере тѣзи работи. Той слѣдвалъ да играе както обикновенно, догдѣто единъ день го зель баща му на рѣцѣтѣ си, и майка му зела сестра му за рѣка, и тѣ всички избѣгали колкото могли по-скоро.

Тѣ вървѣли на горѣ по планината, като сж качили по стрѣмни мѣста, гдѣто било много трудно да се прѣвеждатъ дѣца безопасно, и никакъ не смѣяли да се спратъ догдѣто били много уморени за да отидатъ по-нататкъ. Най-послѣ тѣ всички легнали подъ една канара безъ легла или покривки и почти безъ нищо за ядене. Нѣма съмнѣние, че дѣцата горко плакали; но баща имъ и майка имъ казали че по-добръ било да гладувать и да мръзнатъ отколкото да бждатъ убити отъ Турцитѣ, които идели на

селото имъ съ ножове и пушки и брадви, да извършатъ каквото били извършили и на други мѣста. Тѣ събрали малко трѣва за себе си, дали на дѣцата малко хлѣбъ, що донесли съ себе си. Тогазъ ги пригърнали въ обятията си за да ги стоплятъ колкото могатъ, и имъ казали Молѣте се на Исуса да ни пази всинца ни, и се стараете да заспите.“

На другия денъ Сенахеримъ видѣлъ нѣщо което, младъ ако и да билъ, той много добрѣ разбралъ. Той стоялъ съ другитѣ на едно мѣсто, отъ гдѣто можли да видятъ селото си. То било купъ отъ пламнали развалини, пламъцитѣ лѣтѣли на всѣкадѣ, и димътъ се издигалъ къмъ небето. Тѣ нѣмали вече домъ на земята. Когато малкиятъ Сенахеримъ видѣлъ храбрия си и силенъ баща да плаче като дѣте, може би да е мислилъ, че това е по-чудно отколкото дори и горящитѣ къщи.

Петнадесетъ дни и ноци тѣ всички сж скитали по планинитѣ и нѣмали нищо за едене освѣнъ трѣва. Тогазъ ги сполѣтила по-лоша скърбъ отколкото дори и загубата на дома имъ. Слѣдъ пожара, Турцитѣ прибрали колко мъже били убити въ селото. Тѣ не намѣрили бащата на Сенахерима, и си казали единъ на други: „Онзи человекъ трѣбва да е възлѣзълъ на гората. Ще го потърсимъ и ще го убиемъ.“ И тѣй единъ денъ, като бѣднитѣ дѣчица, сега приблѣдени и ослабнали отъ нѣмане храна, се старали да играятъ, и бащата и майката ги гледали жаловито, тѣ чули викове и крисъци и видѣли диви и свирѣпи мъже да възлизатъ плачината и да се приближаватъ къмъ тѣхното прибѣжище. За бѣгане не можали и да мислятъ — нѣмало и гдѣ да бѣгатъ, нѣмало помощъ, нито милость. На Сенахерима баща му скоро го хванали и го проболн съ ножови, догдѣто умрѣлъ. Жена му и дѣцата му сж държѣли о него и сж старали да го закрилятъ, но нѣкои отъ Турцитѣ ги отвлѣкли и ги заплашили да ги убиятъ. Тогазъ тѣ си отишле и оставили вдовицата и сирачетата въ скърбъ по-ужасна отколкото може да си прѣдстави человекъ.

Нито можемъ разбра какъ приживѣли прѣзъ слѣднитѣ три мѣсеца, като се скитали по планинитѣ, безъ друга храна освѣнъ трѣва и корени и безъ защита отъ врѣмето или какво да е утѣшение. Мисля, че малкиятъ Сенахеримъ трѣбва да е опиталъ повече

страдания дори въ оная частъ на краткия си животъ, отколкото нѣкои опитватъ до седемдесетъ годишната си възраст. Най-послѣ тѣ слѣзли отъ планинитѣ на единъ градъ нарѣченъ Харпутъ, дѣто се надѣвали нѣкои добри хора да имъ дадатъ помощъ, инакъ щѣли скоро да умратъ. Тукъ тѣ намѣрили голѣмо множество вдовици, сирачета, и сакати и ранени мъже, тѣй окаяни и лишени отъ всичко като тѣхъ. Добри приятели въ Европа и Америка изпратили много помощъ за бѣднитѣ страдалци, но числото имъ било толкозъ голѣмо, щото не стигала помощъта за всичкитѣ. При все това, майката на Сенахерима понѣкога получавала малко хлѣбъ, и тѣй, нѣкакъ си, тя и дѣцата ѝ можли да живѣятъ, макаръ и въ голѣмо гладуване и мизерия, догдѣто Сенахеримъ станалъ на осемъ години.

Между това, мисонеритѣ отворили сиропиталище, въ което тѣ събрали колкото сирачета можали да приематъ — твърдѣ, твърдѣ малко, наистина, сравнително съ останитѣ, които пакъ останали вънъ да гладуватъ и да страдатъ. Мнозина отъ тѣзи, които не можли да бѣдатъ приети въ сиропиталищата, ходяли на първоначалнитѣ училища, дѣто се учили да четатъ и пишатъ, и да познаятъ и обикнатъ Библията. На Сенахерима много му било приятно да ходи на училище и неговътъ учителъ, като видѣлъ, че билъ отворено и умно момче, което обичало да се учи, далъ му книга за да си я има за себе си — чудно съкровище за бѣдното дѣте, което не притѣжавало друго освѣнъ мизернитѣ парцали, що носѣло.

Скоро слѣдъ това, за голѣма негова радость, той билъ приетъ въ Сиропиталището. Той знаелъ, че това било добрѣ и за майка му и сестра му както и за самага него, защото щѣло да има малко нѣщо повече за тѣхъ за едене слѣдъ като той се отдѣлил отъ тѣхъ. Той билъ прѣдаденъ на грижата на добрата управителка, която управлявала сирачетата. Тя му сложила едене, послѣ го окъпала въ банята и го облѣкла съ чисти дрехи — забунъ, единъ видъ дълга риза, що стигала до краката му, направена отъ туземно платно — и малкъ джакетъ, слѣдъ туй го прѣдставила на другитѣ момчета като тѣхенъ новъ другаръ.

(Слѣдва).

Мисълта за Бога.*)

„Ако ми кажете, приятели, какво мислите за Бога — какви сж отношенията ви къмъ Него — азъ мога да опрѣдѣля мѣрката на влиянието ви за добро или за зло въ свѣта. Може би нѣкои, отъ васъ не сте мислили за Бога; не сте усвоили съществуването Божие и вашата зависимостъ отъ Него; може още да не разбирате благостта Божия, и силата Му да вдѣхновява духа ви? Тогавъ наистина вие сте за окайване, защото сте между онова голѣмо множество, които работятъ безъ полза. Мощното и благотворно влияние, необходимо за да оползотвори дѣянията ви, липсва.

Тукъ не е въпросъ какъ разнитѣ черкви и символи вѣри придаватъ значение на идеята за Божеството. Никакъ не. Въпросътъ е за една много по-възвишена, по-дълбока и по-обширна идея за Бога; касае се за съприкосновението на човѣшкия духъ, човѣшката личностъ и съзнание съ силата, която го е създава — за съединението на човѣшкия духъ съ Великия духъ, който поддържа съществуването Му. Както просвѣщението и напрѣдъкътъ на цивилизацията озаряватъ повече свѣта, това и въ частности особената тази Божествена свѣтлина у насъ оживотворява и поддържа единъ особенъ животъ; и правилното разбиране и оцѣнение величието Божие придава значение на разумнитѣ Му създания по образъ и подобие Божие. Животътъ е външното изражение на мисълта Божия, а най-идеалната човѣшка мисълъ е онази за Бога.

Да се освободимъ отъ всичкитѣ догми, несъобразни чувства и несъвмѣстни мисли, които ни прѣпятствуватъ въ нашитѣ усилия да дойдемъ до правилно разбиране и съприкосновение съ Великия духъ, отъ който сме безкрайно малки атомни частици, да развалимъ прѣградата отъ прѣдрасъждѣци, която ни отдѣля отъ Бога.

Нека се възползуваме отъ всѣкой случай да растемъ въ божествена мѣдростъ и подобие; да се възвишаваме, а не да се понижаваме до равнището на обикновенитѣ смъртни.

Духътъ ни, подъ влиянието на Божественния и вѣчния Духъ, се срѣща благотворно

съ духоветѣ на другитѣ и ги влияемъ къмъ възвишенъ животъ, по законитѣ, по който той е надаренъ отъ Бога. По този начинъ, ще постигнемъ идеала на създаването си.

Що е да сме свободни духомъ? То е да сме въ съприкосновение съ Божеството. Що е да сме силни духомъ? То е да сме въ съединение съ Великия Духъ. Що е да сме въ истината? То е да хармонизираме съ истинитѣ, които на всѣка стѣпка откриваме въ обширния свѣтъ на Бога; въ законитѣ на свѣта ние четемъ Божествената мѣдростъ. Всичко, което видимъ е изражение на Божественния характеръ.“

(Бълг. Илюстр. Сбирка).

„Най-послѣ, братия мои, укрѣпявайте се въ Господа, и въ силата на неговото могъщество, облѣчѣте се въ всеоръжieto Божие за да можете да устоите срѣщу ухищренията на дявола.“ (Ефес. 6; 10, 11).

Писане съ картини. — Струва ми се, че сте писали нѣкога писмо съ картини. Когато бѣхъ младъ, много обичахъ да пиша и да приемамъ писма половината съ картини половината съ писани думи. Едно любимо прѣдложение бѣше, „Надѣвамъ се да сте добръ,“ въ което „надеждата“ се изражаваше съ едно скачащо момче и подиръ туй думата добръ. Най-ранното писане за което знаемъ е онова на Вавилонянитѣ, Египтянитѣ и Хетейцитѣ, и то е писано съ картини, или както го наричатъ ученитѣ, *иероглифи*. Едно дѣте, на примѣръ се изображава отъ едно птиче. Една проста картина на челоуѣкъ съ якъ гърбъ, и който си обръща гърба, означава „гнивъ.“ Това писане съ картини постепенно отстъпи на писане съ букви; и нѣрва се, че Фикикио — Еврейскитѣ букви, които приличатъ на онѣзи, употребявани отъ писателитѣ на най-раннитѣ ръкописи на Ветхия Завѣтъ, произхождали отъ тази стара азбука.

Нютонъ разправялъ за една жена наскоро умрѣла. Тозъ часъ пристъпила една млада жена и го попитала: „но какъ умрѣ?“ „Ахъ, приятелко,“ отговорилъ великия мъжъ, „трѣбваше да попитате, какъ е живѣла.“

*) Изъ словото на Г-на Харпъръ, прѣдседателъ на университета въ Шикаго, Америка.

Хубавица Госпожа.

Единъ зименъ день, едно малко момче се пързаляло съ шейна по леда. Като се пързалило много бърже, единиятъ му кракъ, нѣкакъ си, се вмоталъ въ дългата копринена рокля на една богато облечена госпожа, която си заминувала. Момчето потънало въ срамъ. Тутакси се изправило. Сишло шапката си и съ чувство на повинност, казало: „извинете ме, моля ви, госпожо, скърбя за това, що сторихъ!“

„Нѣма нищо,“ казала госпожата. „Роклята ми не е много поврѣдена, и види ми се, че тебъ е по-тежко, отколкото на мене.“

„Но госпожо,“ продължило момчето, „роклята ви е твърдѣ много поврѣдена, и азъ очаквахъ, че вие ще се разсърдите много и ще ме мърсите, че бидохъ тъй небръжливъ.“

„Не, не,“ отговорила госпожата, „по добръ е да вмамъ съдрана рокля, нежели гнѣвливъ нравъ.“

Като си заминала тая благонаравна госпожа, момчето казало на другаря си,

„Не е ли хубавица тая госпожа?“

„Коя? Тая ли? Ухъ, отбирашъ и ти що е хубостъ,“ отговорило другото момче. „Ако нея казвашъ, че е хубавица, нищо не отбирашъ. Не видишъ ли, че е повече отъ петдесетъ години и лицето ѝ пожълтяло и набръчкано?“

„Нека е лицето ѝ набърчено,“ казало момчето, „все едно ми е,

Душата ѝ е хубава.“

Добра Госпожа.

Всичкитѣ дѣца, на една добра госпожа, отъ младитѣ си години още показвали плодъ на доброта. Когато я попитали, какъ е тъй, че тя има толкова добро влияние врѣхъ чадата си, тя отговорила: „Когато дѣцата ми; бѣха още малки и сѣдѣха на колѣнетѣ ми; когато ги кѣпѣхъ, издигахъ сърдцето си въ молитва прѣдъ Бога, Той да ги окъше въ оная кръвъ,

която омива отъ всѣхъ грѣхъ.

Когато ги обличахъ, моляхъ се Богу, да ги облече въ одеждата на

Христовата светостъ.

Когато приготвяхъ храната имъ, молбата ми бѣ, да ги храни съ

хлѣба небесенъ

и да имъ дава да пиятъ отъ

водата на живота.

Когато ги приготвяхъ да отидатъ въ храма Божий, моляхъ се да станатъ гѣлата имъ

храмъ на Духа Светаго.

Когато ги пращахъ на училище, слѣдѣхъ всѣка тѣхна стѣпка и молбата ми бѣше, щото пактѣ имъ въ живота да бжде като

пактя на праведникъ,

що свѣти все повече и повече до видѣлната на съвършения день. Нощя, когато ги приспивахъ, тихото дихание на душата ми бѣ кълмъ Бога, Той да ги прѣгърне и опази въ отеческитѣ си рѣцѣ.“

Кой ще рече за такава добра госпожа и майка, че не ще има влияние врѣхъ чадата си за добро? Може ли да се мисли, чо старанията ѝ ще сж безплодни? Съ какво довѣрие, наистина, всѣкой търговецъ би посѣгналъ да има въ работата си отъ тия момчета — чада на тая добра госпожа и майка! Не е ли истина, че каквато е майката, такива сж и ще сж чадата ѝ? Кой може да измѣри влиянието на майката?

Благородна госпожа.

Единъ декемврийски день студѣтъ жестоко върлувалъ. Дѣрво и камѣкъ се пукали. Такава студъ, каквато и ние комахай прѣкарахме прѣзъ миналия декемврий. Едно малко босо момченце се скитало изъ улицитѣ на единъ градъ. Като ходяло тукъ тамъ, спрѣло се до единъ обушарски дюкянъ. На прозореца имало наредени разни обуца. Момченцето трѣперяло отъ студъ, стгушвало се, свивало рѣцѣтъ си, ту единия кракъ повдигало, ту другия, но отъ прозореца се не махвало. Тѣкмо въ това врѣме се зачулъ шумъ. Ето една шейна, возена отъ единъ голѣмъ прѣкрасенъ конь, идѣла прѣзъ улицата, дѣто момченцето трѣпѣряло прѣдъ прозореца. Въ шейната се возела една много богато облѣчена госпожа, съ ржавици и маншонъ на рѣцѣ. Тая госпожа още отъ далечъ забѣлѣжила трѣперящето, босо бѣдняче, което отскокнувало ту на единия ту на другия си кракъ. Като пристигнали до момчето, тя побутнала чевѣка да сире коня. Слѣзла отъ шейната и отишла при момчето, което още се взираше на прозореца и гледало обуцата.

„Какво правишъ и защо стоишъ тукъ, мило дѣте?“ го попитала госпожата. „Госпожо, госпожо, мнооого ми е студено на нозѣтъ, стоя тукъ и се мооооля Богу да ми даааде едни обуца,“ съ заекване отъ студъ, отговорило това невинно бѣдняче, и пакъ почнало да подскача за да не замръзнатъ нозѣтъ му.

„Ела съ мене,“ казала госпожата, и влѣзли въ обушарския дукиянъ.

„Моля, господине, възможно ли е едно отъ вашитѣ момчета, да се затича и вземе отъ отсрѣщния дукиянъ половинъ дузина чорапи? Дайте едни обуца за това дѣте.“ Прѣди да донесатъ чорапитѣ, госпожата поискала единъ легенъ и малко вода. Изтеглила хубавитѣ си ржаквици, и съ своитѣ бѣли и нѣжни ржцѣ тя турила дѣтето да сѣдне на единъ столъ и

ОМИЛА НОЗѢТѢ МУ.

Обърсала ги съ пешкиръ. Единиятъ чифтъ чорапи надѣнала на нозѣтѣ му, а другитѣ свила въ хартия и дала на момчето. Бѣднячото обуло обуцата. Госпожата го уловила за ржка, извела го и го отправила за у дома му. Разплатила се съ обушаря. Качила се на шейната и си отишла.

Наистина

Благородна Госпожа.

Ц. Ц-вз.

Цѣръ за благополучие.

Ето една рецепта, въ която нѣма прѣдписани много лѣкове, както по нѣкога правятъ лѣкаритѣ, за да потулятъ своето незнаене. Като станешъ сутрина отъ сънъ, рѣши да направитъ поне одного, билъ съсѣдъ или нѣкой ближенъ твой, *благополученъ*.

Това не е мжчна работа. И дѣцата могатъ я извърши. Поразгледай закачалката на стѣната, дѣто окачвашъ дрехитѣ си при събличане, да ли не ще намѣришъ нѣкоя дрѣха отдавна не откачвана. Не дрѣжъ я тамъ, ако я не посишъ, дай я нѣкому, който нѣма.

Дай една сладка думица на утѣшение на оновоа, който е въ утѣшение. Насърдчи го. Тя работи се виждатъ на гледъ малко простички, но тѣхната влага ще трае, най-малко поне, 24 часа. И, ако отъ най-младата възраст почнешъ, добри сѣтнини ще имашъ, прѣди да остарѣешъ. Ако те е настигнала старостъ, не се обезсърчавай, върви напредъ! Добритѣ ти дѣла ще те придружаватъ прѣзъ вѣчността.

Младий читателю, я направи една малка смѣтчица. Каква ще бѣде сумата, ако правитъ на день само по едно добро на нѣкого? Въ годината има 365 дни, по една добрина, събиратъ се 365 добрини, сторени на 365 человекъ. Ако Богъ те поживи 50 години, сумата на всичкитѣ дни, съ добри дѣла, ще е 18,250. Толкова хляди човѣчески

сърдца възраждани само отъ тебе? Колко трѣбва да се радвашъ!

Увѣщаваме младитѣ си читатели, да почнатъ, колкото е възможно по-рано, и да турятъ въ дѣйствие отъ сега тази рецепта.

Ц. Ц-вз.

Дѣ туряшъ

створнището си? попитали одного. „Между приятелитѣ си, защото съмъ увѣренъ, че ще се съхрани непокътнато, даже и ще порастне,“ билъ отговорътъ. Какъвъ мѣдъръ отговоръ! Каква нужда има нѣкой да разширява житнищитѣ си? Не знаемъ ли кждѣ трѣбва да се влагатъ благата ни? Ей, направѣте скривалище Христовитѣ приятели! Пазухата на сиромаша и вдовицата сж твое и мое скривалище. Тукъ богатството ти е въ безопасностъ, защото нито крадецъ го краде, нито врѣмето го поврѣжда, никакви обстоятелства не влияятъ за да се изгуби. Най-паче и расте. Тукъ що ти малко давашъ, ще се счита за вѣчно даване. Обиколѣте врѣдъ, на длѣжъ и ширъ, нѣма да намѣрите земя по-плодовита отъ

пазухата на сиромаша,

която ражда и дава стократенъ плодъ.

Ц. Ц-вз.

Въпроси и отговори.

Единъ приятелъ изъ Варна ни задава слѣдующия въпросъ: —

В. — Какви доказателства има, че книгата на Пророка Даниила е била писана отъ самомаго Даниила, а не, както твърдятъ рационалиститѣ, отъ единъ непознатъ списателъ около 160 години прѣди Христа, който списателъ за да придаде по-голъма тежестъ на списанието си турилъ името на пророка Даниила за авторъ?

О. — Доказателства за истинността на книгата на пророка Даниила — че тази книга е била списана отъ самого Даниила — има много: 1) Тази книга е била приета въ Старо-Еврейския канонъ на свещенитѣ книги. 2) езикътъ на книгата на Даниила точно прѣдставлява негова нѣкъ и положение. 3) Точното историческо познание на автора и 4) Символическата форма на Данииловитѣ пророчества добръ приляга на мѣстото, дѣто тѣ сж били дадени. Върху тѣзи точки бихме могли да говоримъ на пространно, но мѣстото ни не допуца тукъ.

ВЪЗВАНИЕ

за пазене всеобщъ молитвенъ день за студенти.

Съгласно рѣшението на Генералния Комитетъ на Всемирната Федерация, Християнски Студенти отрѣдилъ се е февруарий 11-й, 1900 г. (Недѣля), като *Всеобщъ Молитвенъ День за Студенти*. Комитетътъ, който е отрѣдилъ този день, включвава официални прѣдставители отъ движението християнски студенти отъ Германия, Скардиналия, Великобритания, Франция, Недерландия, Швейцария, Съединитѣ Щати, Канада, Австралия, Южна Африка, Япония, Индия, Цейлонъ, Китай и други мисийски страни, включавати 1,300 студентчески общества съ едно членство отъ повече отъ 55,000 студенти и професори. Прѣзъ миналитѣ двѣ години този день се е пазилъ въ повече отъ тридесетъ разни страни отъ студенти християни и отъ хора, които се специално интересуватъ въ дѣлото Христово между студентитѣ. На всякадѣ дѣто е имало добро приготвенне и се е добрѣ разбирало духовното значение на деня като день за сърдечна благодарностъ и топли молитви, пазенето му е било придружено съ забѣлжителни и благословени резултати.

Причини за Хваление.

Прѣзъ миналата година, земайки свѣта като цѣло, повече студенти сж принали Исуса Христа за свой Спасителъ и Господъ отколко въ коя да е прѣдшествуваща година.

Прѣзъ миналата година е имало забѣлжителенъ напредѣкъ въ изучването на Библията въ християнски студентчески дружества по всички части на свѣта.

Прѣдмѣти на Молитва.

Молѣте се, щото християнскитѣ студенти въ всички страни да бждатъ по-усърдни въ борбата противъ злнитѣ и изкушенията на студенти.

Молѣте се, щото повече християнски студенти въ всички университети и колегии да се стараятъ чрѣзъ благочестивъ животъ и вѣрно свидѣтелствуване да придобиятъ своитѣ невѣрни другари студенти да станатъ интеллигентни и лоялни ученици на Исуса Христа като единичкитѣ тѣхенъ Спасителъ.

Молѣте се, щото много по-голѣмо число студенти да бждатъ водени отъ Божия Духъ да посветятъ живота

си на разпространението на Христовото царство по всички свѣтъ.

Молѣте се, щото да се извърши по обширно дѣло за да се възвѣсти Христосъ между голѣмитѣ числа правителствени студенти въ Япония, Индия и Китай, и да се отворятъ врата за християнска работа въ университетитѣ и колежитѣ на Русия и Българскитѣ Държави и на Римо-Католическитѣ страни на Европа и Южна Африка.

Молѣте се за Събора на Всемирната Федерация отъ Християнски Студенти, който ще се държи въ Франция прѣзъ лѣтото на 1900 год., щото както събрането на Федерацията въ Вадстена, Вилямстаунъ, и Айзенахъ, да бжде той за голѣмо благословение на свѣта.

За Генералния Комитетъ на Всемирната Федерация Християнски Студенти.

Карлъ Фрисъ, Прѣдсѣдателъ Стокхолмъ, Швеция,
Джонъ Р. Мортъ, Генераленъ Секретаръ, 3 Уестъ Стритъ, Нью Йоркъ.

Дек. 1.1899.

Ние сжжалѣваме, че получихме горното възвание много късно; но пакъ внушаваме всички Евангелски черкви въ България да пазятъ Молитвения День за Студенти и да се молятъ за студентитѣ въ нашитѣ гимназии и въ Висшето Училище.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЪ. Администрацията на списанието „Хр. Свѣтъ“ сърдечно благодарни на единъ отъ почитаемитѣ русенски граждани, който благоволи, както миналата година, тѣй и настоящата, да подари 20 течения отъ горѣреченото списание да се испращатъ на такива читалища и библиотеки, както намѣри администрацията за добрѣ. Дано числото на подобни родолюбци и благодарѣтели да се умножи въ отечеството ни.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията се получиха слѣдующитѣ книги, списания и вѣстници:

Православенъ Проповѣдникъ, илюстрирано религиозно-нравствено списание. Год. II. Книжка 7 и 8. Самоковъ.

Вѣстници: „Нар. Права“, „Миръ“, „Новъ Вѣкъ“, „Прѣпорецъ“, „Пловдивъ“, „Работа“, „Дунавски Извѣстия“, „Правдини“, „Голгота“, „Надежда“, „Народенъ Листъ“, „Орало“, „Ловець“, „Извѣстникъ“, „Мода и Домакинство“, „Панделъ“, „Реформъ.“